

De altfel, Neamțul, fără a se specifica dacă este vorba de cetate sau de târg, apare documentar încă de pe la 1404 și 1407, cind sunt menționati boierii Șandru Neamțul („... пан Шандры Нѣамѣцкы...”¹) și Dragoș de la Neamț („... пан Драгош вът нѣамѣци...”²). S-ar putea identifica și cu cetatea Neamțului, care, aşa cum au dovedit-o recentele săpături arheologice, a fost construită la sfîrșitul secolului al XIV-lea, adică în vremea lui Petru Mușat³.

Această identificare ar fi motivată doar de faptul că în lista orașelor din cele mai vechi cronică rusești, alături de orașe și târguri sunt trecute și cetățile. M. N. Tihomirov identifică „нѣамѣцкъ въ горахъ”, adică «Neamțul în munti», cu Cetatea Neamțului și localizează ca atare așezarea respectivă⁴. A. N. Nasonov, menținându-se la aceeași lectură, localizează Neamțul în Transilvania, identificîndu-l greșit cu actualul Nemeth de pe Someș⁵.

Avînd în vedere rezultatele cercetărilor arheologice de la Suceava, unde s-a dovedit că târgul precede cetatea, putem presupune, ca ipoteză de lucru, că și în cazul Neamțului, fenomenul a fost identic, adică Cetatea Neamțului a fost înălțată în preajma târgului Neamț, existent anterior. Acest considerent ne determină să identificăm «нѣамѣцкъ», din lista de mai sus cu târgul Neamț, și nu cu cetatea Neamțului.

4. «Б горахъ Корочюновъ каменъ», adică în Munți Piatra lui Crăciun. Este orașul Piatra-Neamț sau Piatra. În actele moldovenești de la începutul secolului al XV-lea orașul este menționat pe Bistrița cu denumirea de Piatra lui Crăciun și nu încape nici o îndoială asupra identificării și localizării sale. Astfel, în actul din 31 iulie 1431 se arată că mănăstirea Bistrița a primit în danie două prisăci și casa lui Crăciun din Piatra: «...домъ корочиновъ вът каменъ»⁶. În actul din 25 ianuarie 1446, prin care Ștefan Voievod dăruiește lui Mihail logofătul satul Vînători pe Bistrița se spune că satul se află mai jos de târgul Pietrei lui Crăciun «на Бистрици що суть понеже торгъ вът корочинека Каменъ»⁷. Vechimea acestei așezări cu caracter urban, dovedită pentru epoca lui Petru Mușat, în urma cercetărilor arheologice metodice de pe teritoriul actualului oraș Piatra-Neamț, pare să fie cu mult mai mare. Astfel, în urma recentelor descoperirii de pe Bîrca Doamnei, s-a emis ipoteza unui centru social politic existent aici anterior invaziei tătarilor din 1241⁸. În felul acesta, ca și în cazul așezării numite *Iaski torg*, se poate admite, tot ca ipoteză, că așezarea *Korociunov Kamen* ar data încă din secolul al XIII-lea.

5. «Гуچяка» adică Suceava. Este orașul Suceava, capitala Moldovei încă din secolul al XIV-lea. Alături de târgul Sucevei a existat și cetatea pe care o găsim menționată sub forma «городъ Сочакъ» în actele din anii

¹ Ibidem, vol. II, p. 625.

² Ibidem, vol. II, p. 628.

³ N. Constantinescu, Date noi în legătură cu Cetatea Neamțului, în SCIV, an. XI, 1960, nr. 1, p. 81 și urm.; idem, Din nou în problema Cetății Neamțului, în SCIV, an. XIV, 1963, nr. 1, p. 217 și urm.

⁴ M. N. Tihomirov, op. cit., p. 228.

⁵ A. N. Nasonov, op. cit., p. 142–143.

⁶ M. Costacheescu, op. cit., vol. I, p. 325.

⁷ Ibidem, vol. II, p. 472.

⁸ C. Scorpân, Les découvertes du «Bîrca Doamnei» et la possibilité de l'existence d'un cnezat moldave pendant le XIII-e siècle, în „Dacia”, N.S., IX (sub tipar).